

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«ԻՆՖՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» Ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 1997թ. սեպտեմբերի 2-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 02.09.1997թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N0014 արտոնագրային համարով: 28.03.2008թ. Ընկերությունը վերալիցենզավորվել է N0005 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական տեսակներն են՝ դժբախտ պատահարներից, առողջության, ցամաքային տրանսպորտի, փոխադրվող գույքի, հրդեհից և բնական աղետներից, ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների, ընդհանուր պատասխանատվության, արտասահաման մեկնողներին աջակցության ապահովագրությունը: Բացի այդ Ընկերությունը իրականացնում է օդանավերի և ջրային փոխադրամիջոցների, ինչպես նաև դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն: 2010թ.-ից Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող բյուրոյի անդամ և 2010թ. հոկտեմբերից կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Ընկերության 3 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և ՀՀ մարզերում:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հանրապետության 51, 53, տարածք 47, 48, 50:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համաճարակ: Կորոնավիրուսն արդեն իսկ էական ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և կենտրոնական բանկը տնտեսության վրա կորոնավիրուսի ազդեցությունը մեղմացնելու նպատակով իրականացնում են շարունակական միջոցառումներ:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ

են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

Վերոնշյալ իրադարձությունները, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին, կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը բանկի գործունեության վրա:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները << գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով, բացառությամբ, հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետև՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են << դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2020թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունն ավելի վաղ չէր ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որն ուժի մեջ էր մտել, բայց դեռ չէր կիրառվել:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2020թ-ին, որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության տարեկան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքները,
- Էականության սահմանումը (<<ՄՍ 1 և <<ՄՍ 8 փոփոխություններ),
- COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ)

3.5 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

2014թ. հուլիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (<<ՄՍԽ) թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի («Ֆինանսական գործիքներ») վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ: Այն փոխարինում է <<ՄՍ 39-ին («Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»)

2018թ. հոկտեմբերին <<ՄՍԽ-ն թողարկել է Բացասական փոխհատուցմամբ կանխավճարի առանձնահատկությունները (<<ՄՍ 9 փոփոխություններ): Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ:

Ընկերությունը օգտվել է ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 9 փոփոխությունների կիրառումը մինչև 2023թ. հետաձգելու հնարավորությունից՝ համաձայն ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխության:

ՖՀՄՍ 17, Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17-ը («Ապահովագրության պայմանագրեր») լույս է տեսել 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՍ-ի 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ է տալիս կազմակերպություններին ապահովագրական պայմանագրերի համար կիրառել հաշվապահական հաշվառման առկա փորձը: ՖՀՄՍ-ի 17-ը սկզբունքների

վրա հիմնված միակ ստանդարտն է, որը կիրառվում է ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, ներառյալ վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվապահական հաշվառման համար: Ստանդարտի համաձայն՝ ապահովագրական պայմանագրերի խմբերի ճանաչումը և չափումը պետք է կատարվի՝

- (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով, որում հաշվի են առնված դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ առկա բոլոր գործող տեղեկությունները, որոնք համահունչ են դիտարկվող շուկայական տեղեկատվությանը, որին ավելացվում է (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանվում է (եթե արժեքը ակտիվ է);
- (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի սպասարկման մարժա): Ապահովագրողները կարտացոլեն մի խումբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում նրանք տրամադրում են ապահովագրական ծածկույթը և ռիսկից ազատման չափով: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, կազմակերպությունը պետք է անմիջապես ճանաչի վնասը:

Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի համար ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է կորուստների պահուստների պարտադիր զեղչում, ինչպես նաև ռիսկի ճշգրտում ոչ ֆինանսական ռիսկի համար, որը պահանջում է հավաստիության մակարդակի համարժեքի բացահայտում: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 17-ը կփոխի ապահովագրության պայմանագրի եկամտի ներկայացումը, քանի որ համախառն ապահովագրավճարները այլևս չեն ներկայացվի շահույթ կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Երկարաժամկետ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակնկալվում է, որ ՖՀՄՍ 17-ը զգալի ազդեցություն կունենա ակտուարական մոդելավորման վրա, քանի որ կպահանջվեն դրամական հոսքերի մանրամասն կանխատեսումներ և բոլոր ենթադրությունների պարբերական թարմացումներ՝ հանգեցնելով կա՛մ շահույթ և վնասի փոփոխականության կա՛մ «պայմանագրային ծառայության մատուցման սահմանաչափի» վրա ազդեցության, ինչպես նաև կազդեն ապահովագրության պարտավորության առանձին բաղադրիչի վրա, որը գործող պայմանագրերից չվաստակված շահույթն է: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների տարբեր չափման մոտեցումներ՝ արտացոլելով ներդրումային կամ ապահովագրական կազմակերպության կատարողականում (մասնակից չհանդիսացող, անուղղակի մասնակցություն, ուղղակի մասնակցություն) ապահովագրի մասնակցության տարբեր աստիճան:

Այլ ՖՀՄՍ փոփոխություններ

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2) (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),
- *Մուտքեր նախքան նախադեպով օգտագործումը* (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ),
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ):

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն (այսինքն՝ գործարքի տնտեսական կողմի վրա նշմարելի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

4.2 Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակաճ ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակաճ ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակաճ ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակաճ ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող ապահովագրավճարների մի մասը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ

Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայությունները:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ձեռքբերման ծախսի վրա կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրական պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի զեղչվում փողի ժամանակային արժեքով: Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում:

Պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակաճ ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որոնք Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը, ինչպես նկարագրված է 4.8, 4.9 և 4.10 ծանոթագրություններում:

4.3 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է տոկոսային եկամտից, պարտքային արժեթղթերի և այլ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ներդրումներից զուտ օգուտ կամ վնաս

Ներդրումներից զուտ օգուտը կամ վնասը, որը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ներառում է ֆինանսական ակտիվներից և ներդրումային գույքից օգուտը կամ վնասը: Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և սկզբնական կամ ամորտիզացված արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

Ֆինանսական ծախս

Վճարված տոկոսագումարը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսագումարը ներառվում է տոկոսային ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում:

4.4 Արտարժույթի վերահաշվարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների վերահաշվարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթում կամ

վնասում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	<u>31 դեկտեմբերի 2021թ.</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2020թ.</u>
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.14	522.59
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	542.61	641.11

4.5 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են մնացորդները դրամարկղում և հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.7 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են՝ ըստ հետևյալ կատեգորիաների.

- մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական գործիքների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված

արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկման ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Ընկերությունը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամտից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել

հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.10 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.11 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը: Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Ընկերության առևտրային գործունեությունը:

4.12 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացառությամբ Ընկերության շենքերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ և հողի, որը ներկայացված է իրական արժեքով: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30-50	2-3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	2-5	20-50
Տրանսպորտային միջոցներ	4-5	20-25
Այլ հիմնական միջոցներ	ոչ ավելի քան 40	ոչ պակաս քան 2.5

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30-50	2-3.33

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շենքերը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 1-2 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ընկերությունը 2019թ.-ին իրականացրել է հիմնական միջոցների վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածության հաշվառման մեթոդի փոփոխություն՝ փոխբացառման հաշվառման մեթոդից անցում կատարելով կուտակված մաշվածության հաշվառման վերաձևակերպման մեթոդին:

4.14 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք, որը փոխանցվել է հիմնական միջոցների շենքեր դասից: Այն առաջացել է 2021թ.-ի ընթացքում կնքված տարածքի վարձակալության արդյունքում:

Ներդրումային գույքը չափվում է փոխանցման պահի մնացորդային արժեքով: Հետագա հաշվառման համար ընտրվել է իրական արժեքի մոդելը: Ներդրումային գույքի վերագնահատման արդյունքները վերագրվում են շահույթ/վնասին:

4.15 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, լիցենզիաներից և վստահագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ընկերությունն իրականացնում է ամորտիզացիայի հաշվարկ՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Լիցենզիաներ և վստահագրեր	5-10	10-20
Համակարգչային ծրագրեր	1-10	10-100

Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում: Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.16 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.17 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են բանկերից ստացված վարկերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման, կառուցման կամ արտադրության հետ, ներառվում են այդ ակտիվի արժեքում, համաձայն ՀՀՄՍ 23 «Փոխառության ծախսումներ» պահանջների:

4.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.19 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի համար գնահատումները պետք է կատարվեն ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված ակնկալվող պահանջների վերջնական արժեքի համար, այնպես էլ այն ակնկալվող պահանջների արժեքի համար, որոնք տեղի են ունեցել, սակայն դեռևս չեն ներկայացվել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ (ՏԶՊՊ): Պահանջների վերջնական արժեքը հստակորեն որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահանջվել և որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետազոտված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան համեմատաբար նոր է և անկայուն, այդուամենայնիվ, գրեթե անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ՝ հիմնվելով պատմական տվյալների վրա:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» մեթոդով:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված

իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 32):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Ընկերության ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական և ոչ պետական պարտատուները: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերության կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 31):

Դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուսպներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց դեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի դեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 30 ծանոթագրությունը:

Ընկերության ղեկավարությունը չի վերանայել իր նախորդ գնահատումները, այսինքն չի ապաճանաչել հիմնական միջոցների հետ կապված իր նախկինում գնահատված հետաձգված հարկային պարտավորությունը և շարունակում է կատարել իր հարկային հաշվառումը, ինչպես նախկինում:

6. Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	Հոդ	Շենքեր	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ֆինանսական ակտիվի օգտագործման իրավունք	Ընդամենը	
ՎԵՐԱԳՆԱԴՐԱՏՎԱԾ ԱՐԺԵՔ									
	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,756	1,185,285	299,777	135,569	213,485	43,663	128,891	2,011,426
	Վերազնահատում	-	6,653	-	-	-	-	-	6,653
	Վերազնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ավելացում	-	-	50,773	-	4,560	4,863	-	60,196
	Օտարում	(1,156)	-	(8,497)	(31,241)	(8,083)	-	-	(48,977)
	Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,191,938	342,053	104,328	209,962	48,526	128,891	2,029,298
	Վերազնահատում	-	27,683	-	-	-	-	-	27,683
	Վերազնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ավելացում	-	-	36,011	-	9,922	-	-	45,933
	Օտարում	-	-	(3,386)	(15,183)	(4,011)	-	-	(22,580)
	Վերադասակարգում	-	(71,338)	-	-	-	-	-	(71,338)
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,148,283	374,678	89,145	215,873	48,526	128,891	2,008,996
ԿՈՏԱԿՎԱԾ ԱՆԸՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ									
	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	57,284	229,072	78,380	150,740	6,883	21,482	543,841
	Հատկացումներ	-	24,151	32,040	17,263	21,597	9,916	25,778	130,745
	Վերազնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	-	503	-	-	-	-	-	503
	Օտարում	-	-	(8,456)	(31,241)	(7,102)	-	-	(46,799)
	Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	81,938	252,656	64,402	165,235	16,799	47,260	628,290
	Հատկացումներ	-	22,952	33,862	16,940	15,992	10,019	25,778	125,543
	Վերազնահատման արդյունքում մաշվածության ճշգրտում	-	2,377	-	-	-	-	-	2,377
	Օտարում	-	-	(3,381)	(14,345)	(3,739)	-	-	(21,465)
	Վերադասակարգում	-	(8,484)	-	-	-	-	-	(8,484)
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	98,783	283,137	66,997	177,488	26,818	73,038	726,261
ՀԱՆՎԵԿՈՒՄԱՑԻՆ ԱՐԺԵՔ									
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,049,500	91,541	22,148	38,385	21,708	55,853	1,282,734
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,110,000	89,397	39,926	44,727	31,727	81,631	1,401,008

Ակտիվների վերազնահատում

Ընկերության հողի և շենքերի վերջին վերազնահատումը կատարվել է 31.12.2021թ. դրությամբ լիցենզավորված անկախ գնահատողի կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները: Արդյունքում գրանցվել է անշարժ գույքի միավորների արժեքի գուտ աճ 25,306 հազար դրամ գումարի չափով: Իրական արժեքով անշարժ գույքի գնահատման համար Ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները: Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերազնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց շուկայական արժեքից:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 282,201 հազար դրամ (2020թ. 320,352 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված գույք (2020թ.՝ ոչինչ):

Ֆինանսական ակտիվի օգտագործման իրավունք

Ֆինանսական ակտիվի օգտագործման իրավունքը առաջացել է Հրաչյա Քոչյար 35/1 հասցեում գտնվող գրասենյակի վարձակալության վարձավճարների ներկա արժեքի (128,891 հազար դրամ) և ամորտիզացիայի (73,038 հազար դրամ) տարբերությամբ:

7. Ներդրումային գույք

Չափար ԳՅ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Շենք	70,400	-
Հաշվեկշռային արժեքը	70,400	-

8. Ոչ նյութական ակտիվներ

Չափար ԳՅ դրամ	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
ԱՎՉՐԱՎԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,533	126,031	2,019	151,583
Ավելացում	15,957	58,831	-	74,788
Օտարում	(19,176)	(7,521)	-	(26,697)
Վերադասավանդում	-	-	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,314	177,341	2,019	199,674
Ավելացում	26,110	53,524	-	79,634
Օտարում	(13,959)	(589)	-	(14,548)
Վերադասավանդում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,465	230,276	2,019	264,760
ԱՄՈՐՏԻՉԱՑԻԱ				
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,763	95,577	1,328	117,668
Մասնամասններ	8,687	10,332	202	19,221
Օտարում	(19,177)	(7,521)	-	(26,698)
Վերադասավանդում	-	-	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,273	98,388	1,530	110,191
Մասնամասններ	19,515	15,629	202	35,346
Օտարում	(13,959)	(589)	-	(14,548)
Վերադասավանդում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,829	113,428	1,732	130,989
ՀԱՆՎԵՎՈՒՑԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,636	116,848	287	133,771
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,041	78,953	489	89,483

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակված ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ:

9. Այլ ակտիվներ

Չափար ԳՅ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	5,429	8,678
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	83	11
Այլ	1,648	1,076
Ընդամենը այլ ակտիվներ	7,160	9,765

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Չափար ԳՅ դրամ	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	(197)
Դուրսգրում	-
Վերադարձ	197
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	-
Դուրսգրում	-
Վերադարձ	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-

10. Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի համար հետաձգված ձեռքբերման ծախսերի շարժը.

Չափար ԳՅ դրամ	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	336,527
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	964,017
Ծախսի ճանաչում (Շանտթ. 26)	(1,056,361)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	244,483
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	975,838
Ծախսի ճանաչում (Շանտթ. 26)	(876,612)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	343,709

11. Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր

Չափար ԳՅ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Պահանջներ ապահովագրողների նկատմամբ	1,250,451	1,381,353
Պահանջներ վերապահովագրողների նկատմամբ	16,388	34,294
Պահանջներ միջնորդների նկատմամբ	50,775	27,452
Ուղիղ հատուցումների գծով դեբիտորներ	83,853	103,366
Կանխավճարներ ապահովագրության գծով	74,411	70,356
Սուբորդացիա	55,663	27,802
Արժեզրկումից պահուստ	(27,048)	(19,382)
Ընդամենը ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,504,493	1,625,241

12. Այլ անձանց տրամադրած փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Փոխառություն ֆիզիկական անձանց	-	-
Փոխառություն իրավաբանական անթանց	-	-
Արժեզրկումից պահուստ	-	-
Ընդամենը այլ անձանց տրամադրված փոխառություններ	-	-

Այլ անձանց տրամադրված փոխառությունների արժեզրկումից պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	-
Դուրս գրում	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	-
Դուրս գրում	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-

13. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Ավանդներ	1,977,585	2,201,121
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,977,585	2,201,121

Ավանդները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ (կամ կարճաժամկետ են, բայց պարբերաբար մարման ժամկետները վերանայվում են և երկարաձգվում):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ավանդները՝ 1,382,432 հազար դրամ գումարով (67.46%) կենտրոնացված են 3 բանկերում (2020թ.՝ 1,768,351 հազար դրամ գումարով (80%) կենտրոնացված են 3 բանկերում):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ներգրավված միջոցների և ստացված երաշխիքների դիմաց գրավադրված ավանդ չկա (2020թ.՝ ոչինչ):

14. Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Գնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	3,256,638	3,534,124
Ոչ պետական պարտատոմսեր	659,600	876,185
Փայլանանակցություն ՀՀ կազմակերպություններում	-	-
Արժեզրկումից պահուստ	-	-
Ընդամենը ներդրումներ	3,916,238	4,410,309

Փայլանանակցության գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	-
Դուրս գրում	-
Վերադարձ	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս	-
Դուրս գրում	-
Վերադարձ	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Գնանշված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով գնահատման մեխանիզմ, որն օգտագործում է ներկա շուկայական դրույքները՝ ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու համար:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը 2,762,934 հազար դրամով իրական արժեքով (2020թ.՝ 2,724,730 հազար դրամ) գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով բանկերում, որոնց վերավաճառքի կամ գրավադրման իրավունքը երրորդ կողմին չի փոխանցվել: Դրանք վերադասակարգվել են որպես հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր հաշվապահական հաշվեկշռում առանձին տողում (Ծանոթ. 19):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից ստացված վարկերի դիմաց գրավադրված ոչ պետական պարտատոմսեր չկան (2020թ.՝ ոչինչ):

15. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Կանխիկ դրամական միջոցներ	0	255
Բանկային հաշիվներ	27,190	90,151
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,190	90,406

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 24,212 հազար դրամ գումարով (89.05%) հաշիվները կենտրոնացված են 6 բանկերում (2020թ.՝ 82,598 հազար դրամ գումարով (92%) հաշիվները կենտրոնացված են 3 բանկերում):

16. Բաժնետիրական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 2,536,260 հազ. դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 4,124 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 615,000 դրամ անվանական արժեքով (2020թ.՝ 4,124 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 615,000 դրամ անվանական արժեքով):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31		2020թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում, %
Լևոն Այթույան	634,065	25	634,065	25
«Ինվեստ-Պոլիս» ՓԲԸ	1,902,195	75	1,902,195	75
Ընդամենը	2,536,260	100	2,536,260	100

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2021թ. ապրիլ ամսում բաժնետերերի ժողովի ընթացքում, Ընդհանուր ժողովը հաստատել է շահաբաժնի չափը 31 դեկտեմբեր 2020թ. տարվա համար 800,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով 4,124 սովորական բաժնետոմսերի վերաբերյալ (194 հազար դրամ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար):

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ֆինանսական ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերության կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով: 2021թ. ապրիլին գլխավոր պահուստը ավելացվել է 56,974 հազար դրամով (2020թ.՝ 13,492 հազար դրամ) ընկերության կուտակված շահույթի հաշվին:

17. Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31			2020թ. դեկտեմբերի 31		
	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Չուտ պարտավորություններ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Չուտ պարտավորություններ
Չվաստակա ապահովագրական վճարներ	4,415,264	(1,575,446)	2,839,818	4,446,880	(2,101,742)	2,345,138
Տեղի ունեցած, սակայն վերկայացված պահանջներ	717,114	(335,731)	381,383	304,398	(31,307)	273,091
Ներկայացված պահանջներ	797,125	(234,966)	562,159	686,643	(87,248)	599,395
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ / 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,929,503	(2,146,143)	3,783,360	5,437,921	(2,220,297)	3,217,624

Ծանոթագրության հաջորդ աղյուսակները ցույց են տալիս ապահովագրական պարտավորությունների և համապատասխան վերապահովագրական ակտիվների գծով փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանների համար.

Չվաստակա ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերապահովագրական ակտիվներ	Չուտ պարտավորություններ
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,834,879	(2,100,736)	2,734,143
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	10,517,933	(3,405,718)	7,112,215
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(10,905,932)	3,404,712	(7,501,220)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,446,880	(2,101,742)	2,345,138
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ապահովագրավճարներ	11,976,601	(3,551,284)	8,425,317
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(12,008,217)	4,077,580	(7,930,637)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,415,264	(1,575,446)	2,839,818

Պահանջների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	386,755	(37,227)	349,528
Ներկայացված պահանջներ	981,045	(174,348)	806,697
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,367,800	(211,575)	1,156,225
ՆՉԴԴ և ՏՉԴԴ ընդհանուր փոփոխություն	4,552,044	(242,103)	4,309,941
Վճարված հատուցումներ	(4,928,803)	335,123	(4,593,680)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	991,041	(118,555)	872,486
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	304,398	(31,307)	273,091
Ներկայացված պահանջներ	686,643	(87,248)	599,395
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	991,041	(118,555)	872,486
ՆՉԴԴ և ՏՉԴԴ ընդհանուր փոփոխություն	2,240,420	(1,716,950)	523,470
Վճարված հատուցումներ	(1,717,222)	1,264,808	(452,414)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,514,239	(570,697)	943,542
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	717,114	(335,731)	381,383
Ներկայացված պահանջներ	797,125	(234,966)	562,159
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,514,239	(570,697)	943,542

18. Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021 դեկտեմբերի 31	2020 դեկտեմբերի 31
Ապահովագրիչներին վճարվելիք գումարներ	31,674	17,500
Վերապահովագրողներին վճարվելիք գումարներ	457,105	806,105
Գործակալներին, բրոքերներին և միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	51,414	45,419
Ուղիղ հատուցումների գծով վճարվելիք գումարներ	65,183	47,718
Ընդամենը ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	605,376	916,742

19. Վարկեր ռեպո համաձայնագրերով

Հազար ՀՀ դրամ	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Ռեպո համաձայնագրերով գրավարված արժեթղթեր (ծանր. 14)	2,762,934	2,724,730	2,523,884	2,470,113
Ընդամենը	2,762,934	2,724,730	2,523,884	2,470,113

20. Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ

Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտները վերաբերում են հետաձգված վերապահովագրության պայմանագրերից ստացվելիք միջնորդավճարներին, որոնց շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	120,119
Հետաձգված վերապահովագրության միջնորդավճարներ եկամտի ճանաչում (Ծանոթ. 23)	340,489 (313,361)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	147,247
Հետաձգված վերապահովագրության միջնորդավճարներ եկամտի ճանաչում (Ծանոթ. 23)	(471,083) 470,623
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	146,787

21. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Այլ պարտավորություններ (ֆինանսական)		
Ֆինանսական վերձեռնվարչության գծով վճարվելիք գումարներ	66,958	92,030
Վճարվելիք գումարներ	79,392	252,871
Ավտոմատիվացված գումարների բյուրոյին վճարվելիք գումարներ	6,179	0
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	171,545	283,937
Այլ վճարվելիք գումարներ	2,281	26,039
	326,355	654,877
Այլ պարտավորություններ (ոչ ֆինանսական)		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	39,750	46,288
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	366,105	701,165

22. Ապահովագրվածքներ

Հազար ՀՀ դրամ	Համախառն ապահովագրվածքներ	Փոփոխություններ չվատարված ապահովագրվածքների համախառն պահուստում	Համախառն ապահովագրվածքների գծով հատույթ	Արժեզրկման ծախս ապահովագրվածքների գծով	Համախառն ապահովագրվածքների գծով հատույթ, արժեզրկումից հետո	Վերսապահովագրողների փոխանցված ապահովագրվածքներ	Վերսապահովագրողների մնաց չվատարված ապահովագրվածքների համախառն պահուստի փոփոխությունում	Փոխանցված վատարված ապահովագրվածքներ	Ապահովագրվածքների գծով ըուտ հատույթ	2021
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	606,683	(51,605)	555,078	(140)	554,938	(277,515)	20,199	(257,316)		297,622
Առողջության ապահովագրություն	4,087,329	(220,094)	3,867,235	(59)	3,867,176	(24,327)	(213)	(24,540)		3,842,636
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	966,051	(107,536)	858,515	(781)	857,734	(729,781)	77,136	(652,644)		205,090
Օդանավերի ապահովագրություն	101,745	63	101,808	-	101,808	(95,363)	7,654	(87,709)		14,099
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	146,217	21,608	167,825	(97)	167,728	(109,384)	(27,914)	(137,299)		30,430
Հորիզոն, բնական աղետներից և զույգին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	1,757,464	642,379	2,399,843	(3,639)	2,396,204	(1,646,514)	(638,500)	(2,283,014)		113,190
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	41,470	(2,508)	38,962	-	38,962	(31,642)	2,383	(29,259)		9,703
Օդանավերի (նավ՝ բեռնափոխադրող) օդաչործակցի բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	108,171	(4,891)	103,280	-	103,280	(99,483)	(475)	(99,958)		3,322
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	323,215	(69,515)	253,700	(3,583)	250,117	(249,741)	49,000	(200,741)		49,376
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	296,263	(68,576)	227,687	(51)	229,636	(176,499)	(24,979)	(201,477)		28,158
Սցանկության ապահովագրություն	307,936	(25,052)	282,884	(913)	281,971	(111,035)	7,412	(103,624)		178,347
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	3,234,056	(84,656)	3,149,400	(10,230)	3,139,170	-	-	-		3,139,170
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,976,600	31,617	12,008,217	(19,493)	11,988,724	(3,551,284)	(526,299)	(4,077,583)		7,911,141

Հազար ՀՀ դրամ	Համախառն ապահովագրվածքներ	Փոփոխություններ չվատարված ապահովագրվածքների համախառն պահուստում	Համախառն ապահովագրվածքների գծով հատույթ	Արժեզրկման ծախս ապահովագրվածքների գծով	Համախառն ապահովագրվածքների գծով հատույթ, արժեզրկումից հետո	Վերսապահովագրողների փոխանցված ապահովագրվածքներ	Վերսապահովագրողների մնաց չվատարված ապահովագրվածքների համախառն պահուստի փոփոխությունում	Փոխանցված վատարված ապահովագրվածքներ	Ապահովագրվածքների գծով ըուտ հատույթ	2020
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	495,200	(14,213)	480,987	386	481,373	(230,619)	(198)	(230,817)		250,556
Առողջության ապահովագրություն	3,554,769	(57,173)	3,497,596	887	3,498,483	(5,619)	(22,559)	(28,178)		3,470,285
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	767,044	(18,047)	748,997	(1,485)	747,513	(600,048)	66,424	(833,624)		213,889
Օդանավերի ապահովագրություն	119,935	(24,754)	95,181	-	95,181	(116,914)	18,594	(98,321)		(3,140)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	143,101	1,909	145,009	1,825	146,834	(115,257)	(3,365)	(118,822)		27,912
Հորիզոն, բնական աղետներից և զույգին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	1,879,849	(8,385)	1,871,464	(1,003)	1,870,460	(1,767,583)	(18,001)	(1,785,588)		84,876
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	33,325	1,866	35,191	-	35,191	(25,921)	(1,166)	(27,067)		8,104
Օդանավերի (նավ՝ բեռնափոխադրող) օդաչործակցի բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	175,597	(49,866)	125,731	-	125,731	(192,305)	52,395	(138,908)		(14,178)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	205,089	26,766	231,855	188	232,053	(157,650)	(23,374)	(181,024)		51,029
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	181,135	(11,596)	169,540	-	169,540	(175,626)	11,360	(164,268)		5,273
Սցանկության ապահովագրություն	59,769	115,186	174,955	178	175,133	(18,174)	(79,104)	(97,278)		77,855
Տնային տրանսպորտի ապահովագրություն	2,903,122	426,305	3,329,427	(2,440)	3,326,987	-	-	-		3,326,987
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,517,933	387,999	10,905,932	(1,774)	10,904,158	(3,405,716)	1,006	(3,404,710)		7,499,448

23. Վերապահովագրության միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Դաշտը ԳՂ դրամ	2021 թվականների 31		2020թ. թվականների 31	
	Վերապահովագրության միջնորդավճար	Վերապահովագրության միջնորդավճարների վերադարձ դարպերցումների գծով	Չուտ վերապահովագրության միջնորդավճար	Չուտ վերապահովագրության միջնորդավճարների վերադարձ դարպերցումների գծով
Դեբանտ պատահաբերից ապահովագրություն	32,184	(2,834)	29,350	26,677
Ցամաքային սրբանաբույր ապահովագրություն	126,794	(7,547)	119,247	4,282
Փոխադրվող օրացի (բենեֆի) ապահովագրություն	21,885	(278)	21,609	(19)
Դրոշից և բնական աղետներից ապահովագրություն	284,396	(44,579)	239,817	(37,803)
Ցամաքային ակտիվությանն ապահովագրություն	6,553	(116)	6,437	(92)
Ցամաքային ակտիվությանն ապահովագրություն	-	-	-	-
Օդատարների (տանձ բենեֆիտարող) օդատարումից բխող պատահանստանդուրդային ապահովագրություն	-	-	-	-
Օդատարների (տանձ բենեֆիտարող) օդատարումից բխող պատահանստանդուրդային ապահովագրություն	28,858	(697)	28,161	(2,646)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	18,312	(3,197)	15,115	(554)
Արժեթղթային ապահովագրություն	5,555	-	5,555	-
Ներդրության ապահովագրություն	5,378	(46)	5,332	-
Ընդամենը	529,915	(59,292)	470,623	(72,044)

24. Ներդրումային եկամուտ

Դաշտը ԳՂ դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31	2020թ. դեկտեմբերի 31
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից ստիպային եկամուտ	175,435	200,675
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերից ստիպային եկամուտ	619,413	544,274
Ներդրումային օրացի եկամուտ	9,474	-
Այլ ներդրումային եկամուտ	1,147	-
Ընդամենը ներդրումային եկամուտ	805,469	744,949

25. Ապահովագրական հասուցումներ

Դաշտը ԳՂ դրամ	Դեբանտ պատահաբեր	Ատողություն	Ցամաքային սրբանաբույր	Օդատարների ապահովագրություն	Փոխադրվող օրացի (բենեֆի)	Դրոշից և բնական աղետներ	Ցամաքային սրբանաբույր օդատարումից բխող պատահանստանդուրդային	Օդատարների պատահանստանդուրդային	Ֆինանսական վնասներ	Արժեթղթային	Ներդրումային	2021թ. դեկտեմբերի 31	
												ԱՊԴԱ	Ընդամենը
Ընթացիկ ստույգ հասուցումներ	129,332	2,809,189	446,156	-	6,046	514,465	4,071	8,741	-	42,621	2,396,234	6,356,855	
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	21,230	28,053	28,699	1,201	228	256,321	173	6,163	-	4,340	66,308	412,716	
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	8,736	15,961	(7,058)	24,007	1,650	36,903	(1,000)	77,622	-	11,006	(57,346)	110,481	
Ապահովագրական հասուցումներ	169,298	2,853,203	467,797	25,208	7,924	807,689	3,244	92,526	-	57,967	2,405,196	6,880,052	
Ընթացիկ ստույգ հասուցումներում վերապահովագրողի մաս	(76,875)	(481)	(353,064)	-	(5,442)	(514,799)	(3,256)	(8,684)	-	-	-	(860,601)	
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	(17,916)	36	(24,421)	(1,200)	(209)	(253,809)	(465)	(8,442)	-	-	-	(304,426)	
Ներկայացված, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերապահովագրողի մասի փոփոխություն	(22,093)	-	5,582	(24,007)	(1,484)	(37,291)	800	(69,205)	-	-	-	(147,718)	
Ապահովագրական հասուցումներում վերապահովագրողի մաս	(116,884)	(445)	(371,923)	(25,207)	(7,135)	(805,899)	(2,921)	(82,331)	-	-	-	(1,412,745)	
Չուտ ապահովագրական հասուցումներ	42,415	2,852,758	95,874	0	790	1,790	323	10,194	-	57,967	2,405,196	5,467,307	

Դաշտը ԳՂ դրամ	Դեբանտ պատահաբեր	Ատողություն	Ցամաքային սրբանաբույր	Օդատարների ապահովագրություն	Փոխադրվող օրացի (բենեֆի)	Դրոշից և բնական աղետներ	Ցամաքային սրբանաբույր օդատարումից բխող պատահանստանդուրդային	Օդատարների պատահանստանդուրդային	Ֆինանսական վնասներ	Արժեթղթային	Ներդրումային	2020թ. դեկտեմբերի 31	
												ԱՊԴԱ	Ընդամենը

Հազար ՀՀ դրամ	Դրամատար պատասխաններ	Ատոցություն	Ցանցային տրանսպորտ	Օրյունափերի ապահովագրու- յուն	Փոխադրվող ցույց (շեմներ)	Դրոշի և բնական արժանիք	Ցանցային տրանսպորտի օգտագործմանից բխող պատասխա- նատվություն	Ընդհանուր պատասխա- նատվություն	Ֆինանսական վնասներ	Ազատություն	ԱՊՊԱ	Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	85,808	2,264,092	259,684	-	3,133	58,891	1,530	32,120	-	16,447	2,227,388	4,949,091
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	12,799	(7,874)	3,238	-	(4,458)	(1,002)	(35)	(1,802)	(8,098)	(1,630)	(73,496)	(82,357)
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	64	(3,964)	31,145	-	(1,237)	(25,748)	(620)	(30,650)	(46,806)	(2,304)	(289,041)	(369,060)
Ապահովագրական հատուցումներ	98,670	2,252,255	294,067	-	(2,861)	32,143	975	(332)	(54,905)	12,513	1,864,851	4,497,675
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերականգնվողի մաս	(45,334)	(594)	(205,825)	-	(2,755)	(50,982)	(1,224)	(28,410)	-	-	-	(335,123)
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերականգնվողի մասի վրա ընդհանուր	(5,627)	305	(2,903)	-	4,022	667	29	1,699	7,727	-	-	5,920
Ներկայացված, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերականգնվողի մասի վրա ընդհանուր	11,770	-	(24,216)	-	1,230	25,461	416	26,101	45,197	1,140	-	87,101
Ապահովագրական հատուցումներում վերականգնվողի մաս	(39,191)	(289)	(232,844)	-	2,498	(24,833)	(778)	(610)	52,924	1,140	-	(242,103)
Չուտ ապահովագրական հատուցումներ	59,479	2,251,966	61,123	-	(63)	7,290	196	(942)	(1,980)	13,653	1,864,851	4,255,572

26. Ծեղքերի մասին

Հազար ՀՀ դրամ	2021 թ դեկտեմբերի 31	2020 թ դեկտեմբերի 31
Միջնորդավճարներ գործակալներին		
Դրամատար պատասխանից ապահովագրություն	27,909	16,019
Ատոցություն ապահովագրություն	118,580	134,947
Ցանցային տրանսպորտի ապահովագրություն	74,306	80,225
Դրոշից և բնական արժանիքից ապահովագրություն	93,426	43,013
Ազատության ապահովագրություն	49,996	19,480
ԱՊՊԱ	395,339	418,158
Այլ	12,676	9,810
	772,232	721,652
Միջնորդավճարներ բյուջեից		
Ցանցային տրանսպորտի ապահովագրություն	1,691	5,010
Փոխադրվող ցույց (շեմներ) ապահովագրություն	3,960	2,202
Դրոշից և բնական արժանիքից ապահովագրություն	32,305	29,036
Ցանցային տրանսպորտի ապահովագրության վերջնական օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամայք ապահովագրություն	21	30
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	10,679	6,981
Այլ	18,760	17,425
	67,416	66,684
ԲՇխական ստուգման և այլ ձեռքերի մասին	36,964	274,025
Ընդամենը ձեռքերի մասին	876,612	1,056,361

27. Ֆինանսական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021 դեկտեմբերի 31	2020 դեկտեմբերի 31
Տեղաբաշխված ծախսեր հաճախակազմում վարկերից	175,595	100,176
Տեղաբաշխված ծախսեր բանկերից ստացված վարկերից վարկագրության գծով ֆինանսական ծախսեր	8,262	10,777
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	183,857	110,953

28. Արժեզրկման ծախս(հավաքարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2021 դեկտեմբերի 31	2020 դեկտեմբերի 31
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման ծախս (Ցանց. 10), այդ թվում՝		
- Արժեզրկման ծախս ապահովագրության գծով (Ցանց. 22)	19,493	1,774
- Արժեզրկման ծախս սուբսիդիաների գծով	(4,381)	19,623
	15,112	21,397
Այլ ակտիվների և այլ դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման ծախս, այդ թվում՝		
- Այլ ակտիվների արժեզրկման վերադարձված գումար (Ցանց. 12)	-	-
- Այլ ակտիվների գծով (Ցանց. 9)	-	-
- Փայմանսանցություններ գծով (Ցանց. 13)	-	-
	-	-
Ընդամենը ակտիվների արժեզրկման ծախս	15,112	21,397

29. Ամենակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021 դեկտեմբերի 31	2020 դեկտեմբերի 31
Աշխատակազմի և դրան հավասարեցված վճարներ	900,016	835,879
Պայմանագրերի և ցուցմաների	246,050	513,454
Արժեզրկման վճարներ	98,508	112,026
Ամենակազմի գծով այլ ծախսեր	6,864	13,277
Ընդամենը ամենակազմի գծով ծախսեր	1,251,438	1,474,636

30. Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
	դեկտեմբերի 31	դեկտեմբերի 31
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր	76,333	32,141
Գովազդի ծախսեր	7,197	7,706
Գործուղման ծախսեր	5,021	5,318
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	21,942	18,690
Վարձակալության գծով ծախսեր	6,897	12,276
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	26,694	59,709
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	36,016	12,790
Անվտանգության ծախսեր	4,867	5,876
Ներկայացուցչական ծախսեր	6,868	5,251
Բանկային ծախսեր	23,496	21,508
Գրասենյակային ծախսեր	38,183	29,558
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից զուտ վնաս	-	-
Անդամավճարներ	1,656	1,630
Վճարներ Հայաստանի Ավտոապագովագրողների Բյուրոյին	67,778	1,716
Գյուղատնտեսության ապահովագրության ազգային հիմնադրամին իրականացրած վճարներ	28,420	28,420
Անհատաց տրված ակտիվներ	4,155	15,563
ԼՊԴԱ միասնական համակարգի սպասարկման ծախս	280,649	239,618
Այլ ծախսեր	116,774	71,040
Ընդամենը այլ գործառնական և վարչական ծախսեր	752,946	568,810

31. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
	դեկտեմբերի 31	դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	184,598	222,350
Հետաձգված հարկ	(44,093)	72,289
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	140,505	294,639

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2020թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված	2021թ.
	դեկտեմբերի 31			դեկտեմբերի 31
Այլ պարտավորություններ	51,898	(20,233)	-	31,665
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	32,283	-	72,370	104,653
Սկազա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	26,504	(83)	-	26,421
Վարձակալված հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	34,119	(4,340)	-	29,779
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	144,804	(24,656)	72,370	192,518
Հիմնական միջոցներ	(55,776)	(1,273)	-	(57,049)
Այլ ակտիվներ	(15)	5	-	(10)
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	(6,761)	3,367	-	(3,394)
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատությունների	(3,962)	402	-	(3,560)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(161)	112	-	(49)
Այլ ապահովագրական պահուստներ	(111,730)	79,439	-	(32,291)
Սկազա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	-	-	-	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	(44,007)	(17,861)	-	(61,868)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(222,412)	64,192	-	(158,220)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(77,608)	39,536	72,370	34,298

32. Արտահաշվեկշռային հաշիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.	2020թ.
	դեկտեմբերի 31	դեկտեմբերի 31
Որպես գրավ պահվող անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	32,586	32,586
Գրավարկված ՀՀ պետական արժեթղթեր	-	-
Գրավարկված դրամական միջոցներ	2,165	904
Գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող շենքեր	-	7,535
Գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող փոխարարմիջոցներ և այլ հիմնական միջոցներ	-	-
Ստացված երաշխիքներ	-	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ապահովագրական գումարներ	7,778,278,663	10,321,879,835
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով վերապահովագրական գումարներ	3,091,728,246	6,020,443,877
Այլ արտահաշվեկշռային հոսվածներ	563,669	545,436
Ընդամենը	10,870,605,329	16,342,910,174